

Số: 02/2022/QĐST-VDS

TP. Yên Bái, ngày 18 tháng 4 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ YÊN BÁI, TỈNH YÊN BÁI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Tạ Thị Kim Anh

Thư ký phiên họp: Bà Phan Hoàng Thùy Linh - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái tham gia phiên họp: Ông Hoàng Văn Tuấn - Kiểm sát viên

Ngày 18 tháng 4 năm 2022, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 21/2022/TLST-VDS ngày 18 tháng 3 năm 2022 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 08/2022/QĐ-MPH ngày 08 tháng 4 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Bùi Thị H, sinh năm 196x. Vắng mặt (đã có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

Địa chỉ: Thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB.

* *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

- Ông Nguyễn Khắc M, sinh năm 195x. Vắng mặt.

Địa chỉ: Thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB.

- Chị Nguyễn Hồng H, sinh năm 199x. Vắng mặt (đã có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt).

Địa chỉ: Thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai, người yêu cầu giải quyết việc dân sự là bà Bùi Thị H trình bày:

Bà là vợ của ông Nguyễn Khắc M, sinh ngày 01-01-195x, ông bà tự nguyện kết hôn ngày 03-12-199x. Quá trình chung sống ông bà sinh được một con gái là Nguyễn Hồng H sinh ngày 01-10-199x cư trú tại thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB. Ông Nguyễn Khắc M là người bị khuyết tật bẩm sinh, từ khi sinh ra không có khả năng nghe và nói. Tình trạng thể chất không đủ khả năng nhận thức vì ông M không có khả năng giao tiếp với mọi người nhưng ông M vẫn tự sinh hoạt và tự chăm sóc bản thân dưới sự chỉ dẫn của người trong gia đình. Hiện ông M được trợ cấp hàng tháng dành cho người khuyết tật. Ông Nguyễn Khắc M có bố đẻ là Nguyễn Khắc Đ đã chết năm 198x, mẹ đẻ là Phùng Thị H đã chết năm 200x. Bà H đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Khắc M là “Người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” và chỉ định bà Bùi Thị H là người giám hộ cho ông M, xác định quyền và nghĩa vụ của người giám hộ.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Hồng H vắng mặt tại phiên họp nhưng có ý kiến trình bày tại bản tự khai và nhất trí với yêu cầu của bà Bùi Thị H, đề nghị Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Khắc M là “người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” và chỉ định bà Bùi Thị H là người giám hộ cho ông Nguyễn Khắc M. Trong trường hợp kết quả trung cầu giám định sức khỏe tâm thần của ông Nguyễn Khắc M ở mức độ nào thì chị cũng hoàn toàn đồng ý và đề nghị Tòa án giải quyết theo kết luận giám định sức khỏe tâm thần đối với ông M.

Quá trình giải quyết vụ việc, bà Bùi Thị H có đơn đề nghị Tòa án trưng cầu giám định về sức khỏe tâm thần đối với ông Nguyễn Khắc M. Xét thấy việc giám định là cần thiết nên Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 15/2022/QĐ-TA ngày 30-3-2022, trưng cầu Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực miền Bắc để xác định sức khỏe tâm thần, năng lực hành vi dân sự đối với ông Nguyễn Khắc M. Tại bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 28/2022/SKTTNT ngày 06-4-2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đã kết luận: “Nguyễn Khắc M, sinh năm 1956, ở thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB bị bệnh câm điếc bẩm sinh/Chậm phát triển tâm thần. Hiện tại: Nguyễn Khắc M có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi”.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái phát biểu ý kiến:

Quá trình giải quyết việc dân sự, Thẩm phán, Thư ký phiên họp và các đương sự đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, Điều 39, Điều 361, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 23, các Điều 47, 48, 49, 57, 58, 59 Bộ luật dân sự. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Bùi Thị H. Tuyên bố ông Nguyễn Khắc M là “người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ

hành vi” đồng thời chỉ định bà Bùi Thị H là người giám hộ cho ông M, xác định quyền và nghĩa vụ của người giám hộ.

Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Bùi Thị H.

Về quyền kháng cáo: Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái nhận định:

[1] Về tố tụng: Ông Nguyễn Khắc M là người bị yêu cầu tuyên bố “Có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”, có nơi cư trú tại thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB. Do đó, căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, xác định thẩm quyền giải quyết việc dân sự thuộc Tòa án nhân dân thành phố Yên Bái, tỉnh Yên Bái.

Tại phiên họp, người yêu cầu là bà Bùi Thị H, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Hồng H vắng mặt nhưng có đơn đề nghị Tòa án giải quyết vắng mặt. Do đó, căn cứ khoản 2, khoản 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự Tòa án vẫn tiến hành phiên họp.

[2] Về nội dung yêu cầu: Ông Nguyễn Khắc M là người có những biểu hiện chậm phát triển thể chất và tâm thần, bị câm điếc bẩm sinh, chỉ ú ớ những câu vô nghĩa. Ông M không được đi học, không biết chữ, giao tiếp chủ yếu bằng cử chỉ. Ông M vẫn có thể làm được các công việc đơn giản trong gia đình khi có người thân chỉ bảo, sai khiến nhưng chất lượng công việc không cao.

Bản kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 28/2022/SKTTNK ngày 06-4-2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc đã kết luận: “Nguyễn Khắc M, sinh năm 1956, ở thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB bị bệnh câm điếc bẩm sinh/Chậm phát triển tâm thần. Hiện tại: Nguyễn Khắc M có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi”.

Do đó việc bà Bùi Thị H (là vợ của ông Nguyễn Khắc M) yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Khắc M là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ, phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự nên được chấp nhận.

[3] Xét yêu cầu về việc đề nghị Tòa án chỉ định người giám hộ cho ông Nguyễn Khắc M, nhận thấy:

Ông Nguyễn Khắc M có bố đẻ là ông Nguyễn Khắc Đ đã chết năm 198x, mẹ đẻ là bà Phùng Thị H, đã chết năm 200x, có vợ là bà Bùi Thị H và con gái là chị Nguyễn Hồng H. Hiện nay bà H là người đang trực tiếp chăm sóc cho ông M. Bà H là người có năng lực hành vi dân sự đầy đủ, không vi phạm pháp luật, chấp hành đầy đủ nghĩa vụ của công dân tại nơi cư trú, đáp ứng các điều kiện quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự. Bản thân bà H đề nghị Tòa án chỉ định cho bà làm người giám hộ cho ông M, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Hồng H cũng đồng ý đề nghị Tòa án chỉ định bà H là người giám hộ cho ông M. Do đó, yêu cầu Tòa án chỉ định bà Bùi Thị H làm người giám hộ cho ông Nguyễn Khắc M là phù hợp, nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Bùi Thị H là người cao tuổi nên miễn nộp tiền lệ phí dân sự sơ thẩm đối với bà H.

[5] Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát có quyền kháng nghị theo quy định của pháp luật.

[6] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Yên Bái là phù hợp quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 361, 367, 371, 372, 376 và 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 23; các Điều 47, 48, 49, 57, 58 và 59 Bộ luật dân sự;

Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 3 Điều 16 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Bùi Thị H:

Tuyên bố ông Nguyễn Khắc M, sinh năm 195x, địa chỉ: Thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB là “Người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Chỉ định bà Bùi Thị H, sinh năm 196x, địa chỉ: Thôn XL, xã TL, thành phố YB, tỉnh YB làm người giám hộ cho ông Nguyễn Khắc M. Bà Bùi Thị H có các quyền và nghĩa vụ quy định tại Điều 57, Điều 58 và Điều 59 Bộ luật dân sự.

2. Về lệ phí: Bà Bùi Thị H được miễn nộp tiền lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Yên Bái;
- VKSND TP Yên Bái;
- THA TP Yên Bái;
- Người yêu cầu;
- Người có QLNVLQ;
- Lưu hồ sơ; TA.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Tạ Thị Kim Anh